

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA ATANASIJA RANTA [ATHANASIOS RANTOS]
SECINĀJUMI,
sniegti 2022. gada 21. jūnijā¹

Lieta C-284/21 P

**Eiropas Komisija
pret**

***Anthony Braesch,
Trinity Investments DAC,
Bybrook Capital Master Fund LP,
Bybrook Capital Hazelton Master Fund LP,
Bybrook Capital Badminton Fund LP***

Apelācija – Valsts atbalsts – Pārstrukturēšanas atbalsts – Banku nozare – Iepriekšējas izskatīšanas stadija – Lēmums, ar kuru atbalsts atzīts par saderīgu ar iekšējo tirgu – Pieņemamība – LESD 263. panta ceturrtā daļa – *Locus standi* – LESD 108. panta 2. punkts – Jēdziens “ieinteresētā puse” – Regula (ES) 2015/1589 – 1. panta h) punkts – Jēdziens “ieinteresētā persona”

Ievads

1. Ar apelācijas sūdzību Komisija lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2021. gada 24. februāra spriedumu *Braesch u.c./Komisija*², ar kuru tā atzina par pieņemamu prasību atcelt Eiropas Komisijas uz Regulas (ES) 2015/1589³ 4. panta 3. punkta pamata pieņemto lēmumu necelt iebildumus; ar minēto lēmumu Komisija iepriekšējas izskatīšanas stadijas beigās, pamatojoties uz Itālijas iestāžu piedāvātajām saistībām, valsts atbalstu, ko Itālijas Republika piešķir *Banca Monte dei Paschi di Siena* (turpmāk tekstā – “BMPS”), atzina par saderīgu ar iekšējo tirgu⁴.

2. Šī lieta sniedz Tiesai iespēju precizēt nosacījumus, ar kādiem ir pieņemama prasība par lēmumu necelt iebildumus saistībā ar valsts atbalsta pasākumu, un it īpaši nosacījumus, saskaņā ar kuriem personas, kas nav šī pasākuma saņēmēja konkurentes un kas apgalvo, ka šis pasākums

¹ Oriģinālvaloda – franču.

² T-161/18, turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”, EU:T:2021:102.

³ Padomes Regula (2015. gada 13. jūlijs), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [LESD] 108. panta piemērošanai (OV 2015, L 248, 9. lpp.).

⁴ Komisijas Lēmums C(2017) 4690 *final* (2017. gada 4. jūlijs) par valsts atbalstu SA.47677 (2017/N) – Itālija, jauns atbalsts un grozītais *Banca Monte dei Paschi di Siena* pārstrukturēšanas plāns (turpmāk tekstā – strīdīgais lēmums”).

tās ietekmē tirgū, var kvalificēt kā “ieinteresētās puses” LESD 108. panta 2. punkta izpratnē vai kā “ieinteresētās personas” Regulas 2015/1589 1. panta h) punkta izpratnē⁵, lai pamatotu to *locus standi* celt prasību par šo lēmumu.

Tiesvedības priekšvēsture

3. Prasītāji pirmajā instancē ir šādi: pirmais prasītājs⁶ ir obligāciju “*Floating Rate Equity-Linked Subordinated Hybrid-FRESH*” 2008 (turpmāk tekstā – “*FRESH* obligācijas”) turētāju pārstāvis, un pārējie prasītāji⁷ ir šo obligāciju turētāji.

4. Minētās obligācijas tika emitētas 2008. gadā šādā darījumā:

- *BMPS* veica kapitāla palielināšanu par 950 miljoniem EUR, kura bija rezervēta *J. P. Morgan Securities Ltd* (turpmāk tekstā – “*JPM*”), kas parakstījās uz *BMPS* akcijām, proti, “*FRESH* akcijām”, un noslēdza ar *BMPS* uzufrukta līgumu, saskaņā ar kuru tā saglabā tīrās īpašumtiesības (*nudum dominium*) attiecībā uz šīm akcijām – savukārt *BMPS* ir uzufrukta tiesības –, kā arī sabiedrību mijmaiņas līgumu (turpmāk tekstā – “*FRESH* līgumi”);
- lai parakstītos uz *FRESH* akcijām, *JPM* saņēma nepieciešamos līdzekļus no *Bank of New-York Mellon* (Luksemburga), kuru aizstāja *Mitsubishi UFJ Investor Services & Banking SA* (Luksemburga; turpmāk tekstā – “*MUFJ*”), kura saskaņā ar Luksemburgas tiesībām emitēja *FRESH* obligācijas par summu 1 miljards EUR;
- saskaņā ar mijmaiņas līgumu starp *JPM* un *MUFJ* un fiduciāro līgumu starp *MUFJ* un *FRESH* obligāciju turētājiem⁸, ko prasītāji apzīmē kā “*FRESH* instrumentus”, maksājumi, kurus *JPM* saņēma no *BMPS* saskaņā ar *FRESH* līgumiem, tika nodoti *MUFJ* un pēc tam kuponu veidā – *FRESH* obligāciju turētājiem.

⁵ Kā paskaidrošu turpmāk, saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru jēdziens “ieinteresētās puses” LESD 108. panta 2. punkta izpratnē pārklājas ar jēdzienu “ieinteresētā persona” Regulas 2015/1589 1. panta h) punkta izpratnē (skat. šo secinājumu 24. zemsvītras piezīmi). Turpmāk šajos secinājumos gadījumos, kad nav nepieciešams nošķirt abus jēdzienus, es vispārīgi lietošu terminu “ieinteresētā(-as) persona(-as)”.

⁶ *Anthony Braesch*.

⁷ *Trinity Investments DAC, Bybrook Capital Master Fund LP, Bybrook Capital Hazelton Master Fund LP* un *Bybrook Capital Badminton Fund LP*.

⁸ Uz šiem abiem līgumiem attiecas Luksemburgas tiesības.

5. Itālijas iestādes 2016. gadā pieņēma Dekrētlukumu Nr. 237/2016⁹, ar ko nosaka likviditātes atbalsta un preventīvo rekapitalizāciju tiesisko regulējumu¹⁰, un 2017. gadā paziņoja Komisijai par atbalstu *BMPS* rekapitalizācijai 5,4 miljardi EUR (turpmāk tekstā – “strīdīgais atbalsts”)¹¹ kopā ar pārstrukturēšanas plānu un saistībām¹².

6. Pārstrukturēšanas plānā tostarp bija paredzēti sloga sadalījuma pasākumi, ar kuriem pašu kapitāls, hibrīdveida vērtspapīri un subordinētie parāda vērtspapīri palīdz kompensēt *BMPS* iespējamus zaudējumus, kas radušies pirms valsts atbalsta piešķiršanas. Šie pasākumi ietvēra *FRESH* līgumu atcelšanu.

7. Strīdīgajā lēmumā, kas tika pieņemts iepriekšējas izskatīšanas stadijas beigās, Komisija secināja, ka strīdīgais atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu atbilstoši LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktam¹³, it īpaši, ņemot vērā Komisijas paziņojumu par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu no 2013. gada 1. augusta atbalsta pasākumiem banku labā saistībā ar finanšu krīzi (“Banku darbības paziņojums”)¹⁴ un Direktīvu 2014/59/ES¹⁵.

8. Ciktāl runa ir konkrēti par strīdīgā atbalsta saderību ar Banku darbības paziņojumu, Komisija citastarp uzskatīja, ka akciju turētājiem un subordinēto instrumentu turētājiem uzliktā sloga sadalījums ir adekvāts, ierobežojot pārstrukturēšanas izmaksas un atbalsta summu līdz minimumam saskaņā ar Banku darbības paziņojuma prasībām¹⁶.

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

9. Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2018. gada 5. martā, prasītāji atbilstoši LESD 263. panta ceturtajai daļai iesniedza prasību atcelt strīdīgo lēmumu.

⁹ 2016. gada 23. decembra *Decreto-legge n. 237 – Disposizioni urgenti per la tutela del risparmio nel settore creditizio* (Dekrētlukums Nr. 237 par steidzamiem noteikumiem krājnoguldījumu aizsardzībai kredītu nozarē; 2016. gada 23. decembra *GURI* Nr. 299), kas tika pārveidots par likumu un grozīts ar 2017. gada 17. februāra *legge di conversione* (Apstiprināšanas likums; 2017. gada 21. februāra *GURI* Nr. 43).

¹⁰ Šī Itālijas likumdevēja iesaiste notika pēc stresa testa, kuru 2016. gadā Eiropas mērogā veica Eiropas Banku iestāde (EBI) un kura rezultāti atklāja, ka nelabvēlīgajā scenārijā *BMPS* ir pašu kapitāla nepietiekamība. Iepriekš, 2013. gadā, Eiropas Komisija jau bija apstiprinājusi pārstrukturēšanas atbalstu, kuru Itālijas Republika piešķīra *BMPS*, ņemot vērā pārstrukturēšanas plānu un attiecīgās saistības, un *BMPS* to bija pilnībā atmaksājusi 2015. gadā.

¹¹ Šo atbalstu veidoja divi atbalsta pasākumi par labu *BMPS* (turpmāk tekstā – “attiecīgie pasākumi”). Pirmais pasākums bija likviditātes atbalsts 15 miljardi EUR kā valsts garantijas augstākās prioritātes saistībām, un otrais pasākums bija šo secinājumu 5. punktā minētais atbalsts *BMPS* preventīvajai rekapitalizācijai 5,4 miljardi EUR.

¹² Šis paziņojums tika veikts pēc pieteikuma ārkārtas valsts finanšu atbalsta saņemšanai preventīvas rekapitalizācijas veidā saskaņā ar Dekrētlukumu 237/2016; šo pieteikumu iesniedza *BMPS* pēc nesekmīga mēģinājuma piesaistīt jaunu privātu kapitālu. Iepriekš, arī 2016. gadā, pēc Eiropas Centrālās bankas (ECB) paziņojuma, saskaņā ar kuru *BMPS* bija maksātspējīga, Komisija uz laiku apstiprināja individuālu likviditātes atbalstu 15 miljardi EUR, pamatojoties uz Itālijas iestāžu piedāvātajām saistībām; šīs iestādes bija apņēmušās divu mēnešu laikā no garantiju piešķiršanas brīža iesniegt pārstrukturēšanas plānu, ja atbalsts šajā pašā termiņā netiktu atmaksāts.

¹³ Saskaņā ar šo tiesību normu par saderīgu ar iekšējo tirgu var uzskatīt tostarp atbalstu, kas novērš nopietnus traucējumus kādas dalībvalsts tautsaimniecībā.

¹⁴ OV 2013, C 216, 1. lpp. (turpmāk tekstā – “Banku darbības paziņojums”).

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2014. gada 15. maijs), ar ko izveido kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību atvēršanas un neregulējuma režīmu un groza Padomes Direktīvu 82/891/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/ES, 2012/30/ES un 2013/36/ES, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un (ES) Nr. 648/2012 (OV 2014, L 173, 190. lpp.). Šajā ziņā Komisija uzskatīja, ka atbalsta pasākumu piešķiršanas nosacījumi ir saderīgi ar šīs direktīvas 32. panta 4. punkta d) apakšpunktā paredzēto izņēmumu.

¹⁶ Par pārējo Komisija konstatēja, ka pārstrukturēšanas plāns ir piemērots, lai atjaunotu *BMPS* ilgtermiņa dzīvotspēju, un ka tajā ir iekļauti pietiekami sloga sadalījuma pasākumi un pietiekamas garantijas, lai ierobežotu nepamatotus konkurences izkropļojumus. Tā arī norādīja, ka ir nodrošināta pienācīga pārstrukturēšanas plāna īstenošanas uzraudzība.

10. Šīs prasības pamatojumam prasītāji izvirzīja piecus pamatus, no kuriem pēdējais attiecās uz LESD 108. panta 2. un 3. punkta, Regulas 2015/1589 4. panta 3. un 4. punkta, kā arī viņu procesuālo tiesību pārkāpumu, ciktāl Komisija nebija sākusi formālu izmeklēšanas procedūru, lai gan pastāvēja nopietnas šaubas par strīdīgajā atbalstā ietilpstošo sloga sadalījuma pasākumu saderību ar Savienības tiesībām¹⁷.

11. Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2018. gada 16. maijā, Komisija, pamatojoties uz Vispārējās tiesas Reglamenta 130. pantu, izvirzīja iebildi par nepieņemamību. Prasītāji savus apsvērumus par šo iebildi iesniedza 2018. gada 10. jūlijā, un lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi, kā arī atbildes uz Vispārējās tiesas uzdotajiem rakstveida un mutvārdu jautājumiem tika uzklausītas 2020. gada 9. jūlija tiesas sēdē.

12. Ar pārsūdzēto spriedumu Vispārējā tiesa, nelemjot par lietu pēc būtības, noraidīja Komisijas izvirzīto iebildi par nepieņemamību¹⁸. Pārsūdzētā sprieduma 35.–41. punktā konstatējot, ka prasītāji ir “ieinteresētās puses” un “ieinteresētās personas” attiecīgi LESD 108. panta 2. punkta un Regulas 2015/1589 1. panta h) punkta izpratnē, Vispārējā tiesa atzina, ka tiem ir, pirmkārt, interese celt prasību¹⁹ un, otrkārt, *locus standi*, jo strīdīgais lēmums skar prasītājus tieši un individuāli kā “ieinteresētās puses” un “ieinteresētās personas”²⁰.

Tiesvedība Tiesā un lietas dalībnieku prasījumi

13. Ar apelācijas sūdzību Komisija lūdz Tiesu atcelt pārsūdzēto spriedumu, pašai lemt par prasību pirmajā instancē, noraidot prasību kā nepieņemamu, un piespriest prasītājiem pirmajā instancē atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

14. Prasītāji pirmajā instancē un atbildētāji apelācijas sūdzībā lūdz Tiesu noraidīt apelācijas sūdzību un piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

15. Puses ir arī atbildējušas uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem 2022. gada 7. aprīļa tiesas sēdē.

Vērtējums

16. Pārsūdzētajā spriedumā Vispārējā tiesa nosprieda, ka prasītāju prasība pirmajā instancē ir pieņemama, ciktāl tiem bija interese celt prasību un *locus standi* saskaņā ar LESD 263. panta ceturto daļu. Konkrētāk, par prasītāju *locus standi* tika atzīts, ka prasītājiem pirmajā instancē ir tiesības prasīt strīdīgā lēmuma atcelšanu kā “ieinteresētajām personām” un lai nodrošinātu savu procesuālo tiesību aizsardzību, kas izriet no LESD 108. panta 2. punkta un Regulas 2015/1589 6. panta 1. punkta.

¹⁷ Pirmie četri pamati bija šādi: ar pirmo pamatu tika apgalvots Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 806/2014 (2014. gada 15. jūlijs), ar ko izveido vienādus noteikumus un vienotu procedūru kredītiestāžu un noteiktu ieguldījumu brokeru sabiedrību noregulējumam, izmantojot vienotu noregulējuma mehānismu un vienotu noregulējuma fondu, un groza Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (OV 2014, L 225, 1. lpp.), pārkāpums un pamatojuma neesamība; ar otro pamatu tika apgalvots, ka Komisija esot prettiesiski pieprasījusi atcelt *FRESH* līgumus; ar trešo pamatu tika apgalvots, ka strīdīgais lēmums ir diskriminējošs pret *FRESH* obligāciju turētājiem; un ar ceturto pamatu tika apgalvots, ka Komisija, apstiprinot sloga sadalījuma pasākumu piemērošanu *FRESH* instrumentiem, ir pārkāpusi *FRESH* obligāciju turētāju tiesības uz īpašumu.

¹⁸ Vispārējā tiesa, ar spriedumu lemjot par prasības pieņemamību, nepārprotami ir vēlējusies piešķirt savam lēmumam principiālu nozīmi.

¹⁹ Pārsūdzētais spriedums, 43.–55. punkts.

²⁰ Pārsūdzētais spriedums, 56.–63. punkts.

17. Apelācijas sūdzības pamatojumam Komisija izvirza vienu pamatu par to, ka Vispārējā tiesa prasītājus pirmajā instancē ir kļūdaini kvalificējusi kā “ieinteresētās personas”.

18. Analizējot apelācijas sūdzību, es galvenokārt pārņēmu argumentu sagrupējumu trijos punktos, ko ir izmantojuši lietas dalībnieki. Vispirms aplūkošu “ieinteresēto personu” *locus standi* jēdzienu Savienības tiesībās valsts atbalsta jomā, pēc tam izvērtēšu, kā jēdziens “ieinteresētās personas” – par ko ir runa vienīgajā apelācijas sūdzības pamatā – ir piemērots pārsūdzētajā spriedumā, un visbeidzot īsumā aplūkošu Komisijas argumentu, ka tiesvedībām valsts tiesās nav nozīmes attiecībā uz atbildētāju *locus standi*.

Par “ieinteresētās personas” “locus standi” Savienības tiesībās un Tiesas judikatūrā valsts atbalsta jomā

19. Pirmkārt, jānorāda, ka saskaņā ar LESD 108. panta 3. punktu, ja Komisija uzskata, ka plānotais atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu, tā nevilcinoties sāk šī panta 2. punktā paredzēto formālo izmeklēšanas procedūru. Saskaņā ar pēdējo minēto noteikumu šīs procedūras beigās Komisija pieņem lēmumu “[pēc tam, kad ir] likusi ieinteresētajām pusēm iesniegt piezīmes”.

20. Šajā ziņā Regulas 2015/1589 4. pantā ir paredzēta atbalsta pasākumu iepriekšējas izskatīšanas stadija, kuras mērķis ir ļaut Komisijai izveidot sākotnējo viedokli par to, vai šie pasākumi ir valsts atbalsts, un par to iespējamo saderību ar iekšējo tirgu. Saskaņā ar minētā panta 3. punktu, ja Komisija konstatē, ka nav šaubu par to, ka pasākums, ciktāl uz to attiecas LESD 107. panta 1. punkts, ir saderīgs ar iekšējo tirgu, tā pieņem lēmumu necelt iebildumus²¹.

21. Otrkārt, attiecībā uz prasības par šādu lēmumu pieņemamību, pirmām kārtām, jānorāda, ka saskaņā ar LESD 263. panta ceturto daļu jebkura fiziska vai juridiska persona ar pirmajā un otrajā daļā minētajiem nosacījumiem var celt prasību par tiesību aktu, kas viņu skar tieši un individuāli.

22. Otrām kārtām, saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru ikvienu ieinteresēto personu Regulas 2015/1589 1. panta h) punkta izpratnē lēmums necelt iebildumus, kas pieņemts saskaņā ar šīs regulas 4. panta 3. punktu, skar tieši un individuāli. Proti, LESD 108. panta 2. punktā un minētās regulas 6. panta 1. punktā paredzēto procesuālo garantiju saņēmēji to ievērošanu var panākt tikai tad, ja tiem ir iespēja apstrīdēt šādu lēmumu Savienības tiesās²².

²¹ Savukārt saskaņā ar Regulas 2015/1589 4. panta 4. punktu, ja Komisija konstatē, ka ir neskaidrības par to, vai paziņotais pasākums ir saderīgs ar iekšējo tirgu, tai jāpieņem lēmums sākt formālu izmeklēšanas procedūru. Saskaņā ar šīs regulas 6. panta 1. punktu ar šādu lēmumu attiecīgā dalībvalsts un citas ieinteresētās personas tiek aicinātas iesniegt piezīmes noteiktā termiņā.

²² Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 24. maijs, Komisija/*Kronoply* un *Kronotex* (C-83/09 P, turpmāk tekstā – “spriedums Komisija/*Kronoply* un *Kronotex*”, EU:C:2011:341, 47. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra). Šajā ziņā Tiesa ir precizējusi – ja prasītājs lūdz atcelt lēmumu necelt iebildumus, tas būtībā iestājas pret to, ka šis lēmums tika pieņemts, Komisijai nesākot oficiālo [formālo] izmeklēšanas procedūru un tādējādi pārkāpjot prasītāja procesuālās tiesības (šajā nozīmē skat. spriedumu Komisija/*Kronoply* un *Kronotex*, 59. punkts). Savukārt, ja prasītājs apstrīd lēmumu, ar kuru novērtēts atbalsts, pamatotību kā tādu, tikai ar to vien, ka attiecīgo prasītāju var uzskatīt par ieinteresēto pusi LESD 108. panta 2. punkta izpratnē, nav pietiekami, lai prasību atzītu par pieņemamu. Tad viņam ir jāpierāda, ka viņam ir īpašs statuss 1963. gada 15. jūlija sprieduma *Plaumann*/Komisija (25/62, EU:C:1963:17) izpratnē, saskaņā ar kuru personas, kas nav lēmuma adresātes, var uzskatīt par individuāli skartām tikai tad, ja šis lēmums ir tās ietekmējis šīm personām raksturīgu īpašu pazīmju dēļ vai tādu apstākļu dēļ, kas šīs personas atšķir no visām citām personām, un tādēļ tās ir individualizējamas analogiski adresātiem (šajā nozīmē skat. it īpaši spriedumu, 2021. gada 2. septembris, *Ja zum Nürnbergring*/Komisija, C-647/19 P, EU:C:2021:666, 32. punkts un tajā minētā judikatūra). Par judikatūras attīstību attiecībā uz trešo personu prasībām par lēmumu necelt iebildumus pieņemamību skat. tostarp Nehl, H. P., “Direct Actions and Judicial Review before the Union Courts”, *State Aid Law of the European Union*, Oksforda, 2016, 419. lpp.

23. Tādējādi šajā lietā, tā kā strīdīgais lēmums ir lēmums necelt iebildumus un prasītāji pirmajā instancē ir atsaukušies uz savu procesuālo tiesību pārkāpumu²³, pietiek ar to, ka tie pierāda, ka tiem ir ieinteresēto personu statuss, lai tiktu uzskatīts, ka tiem ir *locus standi* LESD 263. panta ceturrtās daļas izpratnē.

24. Treškārt, jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas 2015/1589 1. panta h) punktu “ieinteresētā puse” ir visas personas, uzņēmumi vai uzņēmumu apvienības, *kuru intereses var ietekmēt atbalsta piešķirums*, jo īpaši attiecīgā atbalsta saņēmējs, konkurējošie uzņēmumi un arodapvienības²⁴. Tātad runa ir par nenoteiktu adresātu kopumu²⁵. Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai personu, uzņēmumu vai uzņēmumu apvienību varētu atzīt par “ieinteresēto pusi”, ir svarīgi, lai tā no juridiskā viedokļa pietiekami pierādītu, ka atbalsts var konkrēti ietekmēt tās situāciju vai tās pārstāvēto personu situāciju²⁶.

25. Šajā lietā atbildētāji nav “ieinteresētās personas”, kas skaidri minētas kā piemērs Regulas 2015/1589 1. panta h) punktā²⁷. Tāpēc jautājums ir par to, vai strīdīgais atbalsts var konkrēti ietekmēt to situāciju.

26. Šajā ziņā Komisija apgalvo, ka Tiesa par ieinteresētajām personām ir atzinusi tikai tos prasītājus, kuri pierāda, ka strīdīgajam valsts atbalstam varēja būt konkrēta “ar konkurenci saistīta” ietekme uz viņu situāciju, savukārt atbildētāji iebilst – lai pierādītu savu “ieinteresētās personas” statusu, prasītājam ir jāpierāda, ka strīdīgais pasākums nelabvēlīgi ietekmē tā situāciju, tomēr nav prasīts, ka šai ietekmei jābūt tādai, kas saistīta ar konkurenci.

27. Jānorāda, Tiesa vairākkārt ir nospriedusi, ka konkrēta ietekme uz prasītāja situāciju *var* būt ietekme uz tā konkurētspējas stāvokli pat tad, ja nepastāv tiešas konkurences attiecības ar strīdīgā pasākuma saņēmēju, kā tas konkrēti bija spriedumos *3F/Komisija*²⁸ un *Komisija/Kronoply un Kronotex*²⁹, uz kuriem atsaucas Komisija.

28. Konkrētāk, spriedumā *3F/Komisija* Tiesa vispirms norādīja, ka “netiek izslēgts, ka darbinieku arodbiedrība var tikt uzskatīta par “ieinteresēto personu” EKL 88. panta 2. punkta [tagad – LESD 108. panta 2. punkts] nozīmē, ja tā pierāda, ka tās pašas vai tās dalībnieku intereses eventuāli ietekmēs atbalsta piešķiršana”, un ka “tomēr ir svarīgi, ka šī arodbiedrība juridiski pietiekami

²³ Pirmajā instancē celtās prasības piektajā pamatā.

²⁴ Pilnības labad jāprecizē, ka Regulas 2015/1589 1. panta h) punktā definētais jēdziens “ieinteresētā persona” ir pārņemts no jēdziena “ieinteresētās puses” LESD 108. panta 2. punkta nozīmē, kā tas izriet no Tiesas judikatūras (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 2. septembris, *Ja zum Nürburgring*/Komisija (C-647/19 P, EU:C:2021:666, 56. punkts un tajā minētā judikatūra)). Proti, saskaņā ar judikatūru, pirms stājās spēkā Padomes Regula (EK) Nr. 659/1999 (1999. gada 22. marts), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai (OV 1999, L 83, 1. lpp.; Regulas 2015/1589 priekštece), “ieinteresētās puses” EEK līguma 93. panta 2. punkta (tagad – LESD 108. panta 2. punkts) izpratnē, kuras tādējādi varēja saskaņā ar EEK līguma 173. panta ceturto daļu (tagad – LESD 263. panta ceturto daļu) celt prasības par tiesību akta atcelšanu kā personas, kuras ir skartas tieši un individuāli, bija personas, uzņēmumi vai apvienības, kuru intereses var ietekmēt atbalsta piešķiršana, t.i., it īpaši šī atbalsta saņēmēju konkurenti un profesionālās apvienības (skat. it īpaši spriedumus, 1984. gada 14. novembris, *Intermills*/Komisija (323/82, EU:C:1984:345, 16. punkts), kā arī 1998. gada 2. aprīlis, *Komisija/Sytraval un Brink's France* (C-367/95 P, EU:C:1998:154, 41. punkts)).

²⁵ Šajā nozīmē skat. spriedumus, 1984. gada 14. novembris, *Intermills*/Komisija (323/82, EU:C:1984:345, 16. punkts), kā arī *Komisija/Kronoply un Kronotex*, 63. punkts.

²⁶ Šajā nozīmē skat. it īpaši spriedumus, 2009. gada 9. jūlijs, *3F/Komisija* (C-319/07 P, turpmāk tekstā – “spriedums *3F/Komisija*”, EU:C:2009:435, 33. punkts), kā arī *Komisija/Kronoply un Kronotex*, 65. punkts.

²⁷ Minētajā tiesību normā “jo īpaši” ir atsaucē uz minētajām personu kategorijām, proti, attiecīgā atbalsta saņēmējs, konkurējošie uzņēmumi un arodapvienības.

²⁸ Šajā lietā prasītāja bija darba ņēmēju arodbiedrība, kas rīko sarunas par noteikumiem un nosacījumiem, saskaņā ar kuriem darbspēks tiek piegādāts uzņēmumiem, un kas norādīja, ka atbalsta pasākumi, kuru mērķis būtībā ir radīt priekšrocības jūrniekiem, kuri nodarbināti uz Dānijas Starptautiskajā kuģu reģistrā ierakstītajiem kuģiem, var ietekmēt tās konkurētspējas stāvokli salīdzinājumā ar citām jūrnieku arodbiedrībām, kuru biedri bija šo pasākumu saņēmēji.

²⁹ Šajā lietā prasītāji bija uzņēmumi, kas iepirka tādas pašas izejvielas kā atbalsta saņēmējs, proti, rūpniecisko koksnī, un kas apgalvoja, ka atbalsta saņēmējam piešķirtais valsts atbalsts var ietekmēt to konkurētspējas stāvokli šajā rūpnieciskās koksnī tirgū.

pierāda, ka atbalstam var būt konkrēta ietekme uz tās vai tās pārstāvēto jūrnieku situāciju”³⁰, vēlāk sīkāk neprecizējot šo jēdzienu “konkrēta ietekme”. Turpinājumā, piemērojot šo principu izskatāmajā lietā, Tiesa tostarp norādīja, ka “prasītāj[am] vienmēr ir juridiski pietiekami jāpierāda, ka ar apstrīdēto lēmumu [atbalsta piešķiršanu] ir iespējami ietekmētas [tā] intereses, ko [tam] ir iespējams izdarīt, pierādot, ka [tas] faktiski ir konkurētspējas stāvoklī attiecībā pret arodbiedrībām, kas darbojas tajā pašā tirgū”³¹.

29. Spriedumā Komisija/*Kronoply* un *Kronotex* Tiesa vispirms atgādināja ar sprieduma 3F /Komisija 33. punktu iedibināto principu, saskaņā ar kuru, lai uzņēmumu varētu atzīt par ieinteresēto pusi, “ir svarīgi, lai tas no juridiskā viedokļa pietiekami pierādītu, ka atbalsts var konkrēti ietekmēt tā situāciju”, un pēc tam piemēroja šo principu attiecīgajai situācijai, secinot, ka Vispārējā tiesa nav pieļāvusi tiesību kļūdu, uzskatot, ka prasītājas ir ieinteresētās personas Regulas Nr. 659/99 1. panta h) punkta (kas tika aizstāts ar Regulas 2015/1589 1. panta h) punktu) nozīmē, jo būtībā šīs prasītājas bija juridiski pietiekami pierādījušas to, ka pastāv konkurences saikne, kā arī to, ka apstrīdētā atbalsta piešķiršana var ietekmēt to stāvokli tirgū”³².

30. Tomēr, lai gan no šiem diviem spriedumiem izriet, ka ietekme uz prasītāja stāvokli tirgū neatkarīgi no tā, vai viņš ir vai nav iespējamā valsts atbalsta saņēmēja tiešs konkurents, ir *pietiekama*, lai viņu kvalificētu kā “ieinteresēto personu”, no tiem nevar secināt, ka šāda ietekme ir *nepieciešama*, lai šādu kvalifikāciju varētu veikt.

31. Turklāt man šķiet, ka šādu interpretāciju apstiprina arī nesenāks 2021. gada 2. septembra spriedums *Ja zum Nürburgring*/Komisija³³, kurā Tiesa atbilstoši ģenerālvokāta priekšlikumam³⁴ skaidri noraidīja Komisijas argumentu, ka “ieinteresētās personas” statuss paredz konkurences attiecību esamību, tostarp konstatējot, ka subjekts, kas nav strīdīgā atbalsta saņēmēja konkurents, var būt kvalificējams kā “ieinteresētā persona”, ja tas pierāda, ka tā intereses var ietekmēt šī atbalsta piešķirums, kas paredz pierādīšanu, ka minētajam atbalstam var būt “konkrēta ietekme uz tā stāvokli”³⁵.

32. Lai gan no šīs judikatūras izriet, ka “ieinteresētās personas” statusam nav obligāti jābūt balstītam uz konkrētu ietekmi uz prasītāja situāciju saistībā ar konkurenci, bet gan uz tādu konkrētu ietekmi uz viņa situāciju, kura var būt plašāka, vēl ir jānosaka šādas konkrētas ietekmes apjoms un robežas.

³⁰ Spriedums 3F/Komisija, 33. punkts.

³¹ Spriedums 3F/Komisija, 59. punkts. Turklāt nav skaidrs, vai šajā fragmentā Tiesa ir atsaukusies uz “konkurētspējas stāvokli” tādā nozīmē, kā to norādīja Komisija, t.i., istu konkurenci iekšējā tirgū LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.

³² Spriedums Komisija/*Kronoply* un *Kronotex*, 65.–71. punkts.

³³ C-647/19 P, EU:C:2021:666.

³⁴ Skatīt ģenerālvokāta Dž. Pitruccellas [G. Pitruzzella] secinājumus lietā *Ja zum Nürburgring*/Komisija (C-647/19 P, EU:C:2021:347, 30. un 31. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

³⁵ Skat. spriedumu, 2021. gada 2. septembris, *Ja zum Nürburgring*/Komisija (C-647/19 P, EU:C:2021:666, 57. punkts un tajā minētā judikatūra). Tāpat man nešķiet, ka Tiesas secinājumu – kā apgalvo Komisija – šajā jautājumā pamato fakts, ka šajā gadījumā prasītājas var uzskatīt par strīdīgā atbalsta saņēmēja iespējamiem konkurentiem. Ir taisnība, ka šajā spriedumā Tiesa, tāpat kā Vispārējā tiesa strīdīgajā spriedumā, atgādina, ka prasītāja ir apvienība, kuras (vispārējo interešu) mērķis ir nesaderīgs ar atbalsta saņēmēja (peļņas maksimizēšanas) mērķi. Manuprāt, Tiesa nevēlējās balstīt savu vērtējumu uz iespējamās konkurences situāciju, bet gan pamatot to, ka atbalsta piešķiršana attiecīgajam saņēmējam var “ietekmēt prasītājas un tās biedru intereses” (ne obligāti ekonomiskas, jo runa ir par apvienību, kas darbojas vispārējās interesēs) (minētā sprieduma 66. un 67. punkts). Katrā ziņā tā pašā sprieduma 57. punktā (kurā pārņemts ģenerālvokāta Dž. Pitruccellas secinājumu lietā *Ja zum Nürburgring*/Komisija, C-647/19 P, EU:C:2021:347, 30. punkts), Tiesa nosprieda, ka *subjekts, kas nav strīdīgā atbalsta saņēmēja konkurents*, var būt kvalificējams kā “ieinteresētā persona” un tas paredz, ka šim subjektam jāpierāda, ka atbalstam var būt *konkrēta ietekme uz tā stāvokli*, neprecizējot jēdzienu “konkrēta ietekme”. Tāpat ģenerālvokāts secinājumu 31. punktā skaidri norāda, ka “ieinteresētās personas” statuss ne vienmēr paredz konkurences attiecību esamību, un izslēdz jebkādu Vispārējās tiesas pieļautu tiesību kļūdu, kvalificējot prasītāju kā “ieinteresēto personu”, lai gan tā arī konstatēja, ka prasītāja “nekādā veidā nedarbojās tirgos, kurus skāra attiecīgie pasākumi”.

33. Šajā nolūkā, manuprāt, jēdziens “ieinteresētā persona” nebūtu jāpaplašina, iekļaujot tajā jebkuru personu, kas var žēloties par sava materiālā stāvokļa pasliktināšanos, vienkārši salīdzinot šo stāvokli pirms un pēc lēmuma necelt iebildumus, lai arī šis lēmums vai, konkrētāk, valsts atbalsts, kas ar to atzīts par saderīgu, nav šī stāvokļa cēlonis, kas *de facto* nozīmētu “*actio popularis*” ieviešanu. Tāpēc, lai definētu jēdzienu “ieinteresētā persona”, būtu jāatsaucas uz specifiskām interesēm, proti, interesēm, kas saistītas ar valsts atbalsta noteikumu piemērošanu un tādējādi attiektos uz apstākļiem, kuri ir nozīmīgi atbalsta saderīguma novērtēšanai³⁶. Plašākas pieejas pieņemšana, manuprāt, ietvertu risku, ka valsts atbalsta noteikumi tiek izmantoti citiem mērķiem.

34. Manā ieskatā šādas specifiskas, proti, ar atbalsta noteikumu piemērošanu saistītas, intereses varētu konstatēt, ja prasītāja intereses *ietekmē* (vai var *ietekmēt*) *attiecīgā atbalsta piešķiršana*, t.i., ja šis atbalsts, kā to apstiprinājusi Komisija lēmumā necelt iebildumus³⁷, var konkrēti ietekmēt tā situāciju³⁸ neatkarīgi no jebkādam (faktiskām un potenciālām) konkurences attiecībām LESD 107. panta 1. punkta nozīmē ar atbalsta saņēmēju vai neatkarīgi no jebkādas ar konkurenci saistītas ietekmes³⁹.

35. Šajā ziņā, manuprāt, ir lietderīgi atsaukties uz neseno Vispārējās tiesas 2021. gada 15. septembra spriedumu *CAPA u.c./Komisija*⁴⁰, kurā Vispārējā tiesa neatzina “ieinteresēto personu” statusu tādiem prasītājiem kā zvejnieku kooperatīvs un zvejas uzņēmumi vai zvejas kuģu kapteiņi, kuri apstrīdēja lēmumu necelt iebildumus, ar ko Komisija bija paziņojusi, ka ar iekšējo tirgu ir saderīgi seši atkrastes vēja parku projekti, kas skar jūras teritorijas, kuras prasību cēlušie zvejnieki izmanto zvejniecībai.

36. Šajā lietā prasītāji, kas neatsaucās uz konkurences attiecībām ar attiecīgā atbalsta saņēmējiem, norādīja, ka pastāv strīdīgā atbalsta konkrētas ietekmes uz viņu situāciju risks, tostarp šo projektu skartajās teritorijās paredzēto kuģošanas ierobežojumu dēļ un minēto projektu potenciāli negatīvās ietekmes dēļ uz jūras vidi un zivju resursiem⁴¹. Tomēr Vispārējā tiesa uzskatīja, ka prasītāji nav pierādījuši, ka pastāv minētā atbalsta konkrētas ietekmes uz viņu situāciju risks, jo būtībā tā paša atbalsta piešķiršanas mehānisms nav saistīts ar aplūkoto projektu apgalvoto ietekmi uz zvejnieku prasītāju darbību⁴².

³⁶ Tieši šis apstāklis turklāt padara par noderīgu informāciju un argumentus, ko šī puse iespējami varētu sniegt formālās izmeklēšanas procedūras gaitā.

³⁷ Tas ietver ne tikai valsts atbalsta pasākumus striktā nozīmē, bet arī visus apstākļus, kuri ir nozīmīgi, lai atbalstu atzītu par saderīgu.

³⁸ Šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 2. septembris, *Ja zum Nürburgring/Komisija* (C-647/19 P, EU:C:2021:666, 57. punkts).

³⁹ Ir taisnība – tā kā Tiesas judikatūrā šis jautājums vēl nav precizēts, manuprāt, būtu iespējams apstiprināt Komisijas interpretāciju, ka, tā kā būtībā valsts atbalsta noteikumu mērķis (kas pamato Komisijas kompetenci šajā jomā) ir konkurences aizsardzība un tā kā “ieinteresētās personas” statuss ir tikai LESD 263. pantā noteiktā kritērija par tiešu un individuālu skārumu īpaša izpaušme, prasītāja *locus standi* novērtēšanā nozīme ir tikai ietekmei, kas saistīta ar konkurenci. Tomēr, manuprāt, šāda interpretācija nozīmētu, ka par lēmumu necelt iebildumus celtu prasību pieņemamības nosacījumi tiktu piemēroti pārāk ierobežojoši. Turklāt man šķiet, ka ar judikatūru ieviestā un Regulas 2015/1589 1. panta h) punktā transponētā *ietekmes* jēdziena sasaiste ar to, ka pastāv *ar konkurenci saistīta* ietekme uz prasītāja stāvokli, *de facto* nozīmētu, ka ir jāpierāda ietekme uz konkurenci LESD 107. panta 1. punkta izpratnē (pat ja runa ir par citu tirgu, nevis to, kuru ietekmē iespējama valsts atbalsts), un tas neatkarīgi no sarežģītības varētu pārsniegt to, kas ir nepieciešams (un pietiekams), lai pārbaudītu prasības pieņemamību, un zināmā mērā ietekmēt prasības pamatotības novērtējumu (vismaz attiecībā uz iespējamā atbalsta ietekmi uz tirgu).

⁴⁰ T-777/19, EU:T:2021:588, pārsūdzēts apelācijā.

⁴¹ Skat. spriedumu, 2021. gada 15. septembris, *CAPA u.c./Komisija* (T-777/19, EU:T:2021:588, 53. punkts).

⁴² Skat. spriedumu, 2021. gada 15. septembris, *CAPA u.c./Komisija* (T-777/19, EU:T:2021:588, 97. un 101. punkts). Vispārējā tiesa uzskatīja, ka prasītāju norādītā ietekme raksturīga, pirmkārt, valsts iestāžu lēmumiem par šo projektu izvietojumu attiecīgajās teritorijās atbilstoši to energoresursu izmantošanas politikai un, otrkārt, valsts jūras teritorijas regulējumam un minētajiem projektiem piemērojamām tehniskajām prasībām.

37. Neskarot manus secinājumus minētajā lietā, kura pašlaik tiek izskatīta apelācijas instancē⁴³, Vispārējās tiesas spriedums šajā minētajā lietā, man šķiet, apstiprina, ka līdz šim Savienības Tiesas judikatūrā, kurā, lai gan “ieinteresētās personas” kvalifikācijas nolūkā tiek pieņemta iespēja atsaukties uz konkrētu ietekmi uz prasītāja situāciju, kas ne vienmēr ir saistīta ar tā stāvokli tirgū, ir izslēgta iespēja attiecināt šo kvalifikāciju uz situācijām, kad šī ietekme nav tieši saistīta ar attiecīgo atbalstu – tajā skaitā visiem ar tā saderīgumu saistītajiem apstākļiem – un tādējādi ar lēmumu necelt iebildumus attiecībā uz šo atbalstu.

38. Visbeidzot, man šķiet – lai atzītu “ieinteresētās personas” statusu, ir jāpierāda, ka saistībā ar valsts atbalsta noteikumu piemērošanu un, konkrētāk, ar valsts atbalsta piešķiršanu ir konkrēti ietekmēta šīs personas situācija. Citiem vārdiem, man šķiet – ja šis atbalsts, kāds apstiprināts ar lēmumu necelt iebildumus, ir cēlonis ietekmei uz prasītāju, prasītāju var atzīt par “ieinteresēto personu”.

39. Manuprāt, svarīgas norādes šajā ziņā varētu gūt no paša strīdīgā lēmuma. Proti, ja no tā izriet, ka Komisija, novērtējot valsts atbalsta saderību, ir ņēmusi vērā noteiktu personu intereses vai šī atbalsta ietekmi uz citām personām (kā tas ir saistību gadījumā), šis apstāklis palīdz noteikt ierobežotu personu loku, kuru intereses ar šo lēmumu tiek skartas⁴⁴.

Par prasītāju pirmajā instancē “ieinteresēto personu” statusu

40. Ar vienīgo apelācijas sūdzības pamatu Komisija būtībā pārmet Vispārējai tiesai, ka tā ir secinājusi, ka prasītājiem atbilstoši LESD 263. panta ceturtajai daļai bija *locus standi*, lai celtu prasību par strīdīgo lēmumu, un tos kvalificējusi kā “ieinteresētās puses” tikai viņu apgalvoto ekonomisko zaudējumu dēļ, kas tiem kā *FRESH* obligāciju turētājiem esot radušies tāpēc, ka Itālijas Republika *BMPS* subordinētajiem kreditoriem piemēroja sloga sadalījuma pasākumus. Tādējādi Vispārējā tiesa esot pārāk plaši interpretējusi jēdzienu “ieinteresētā persona”, iekļaujot tajā ne tikai subjektus, kuriem valsts atbalsts varētu radīt ar konkurenci saistītas sekas, bet arī subjektus, kas apstrīd citus šī atbalsta aspektus, kuriem nav nekādas saistības ar konkurenci.

41. Pārsūdzētajā spriedumā Vispārējā tiesa uzskatīja, ka strīdīgais lēmums skar prasītājus tieši un individuāli, ņemot vērā to, ka tie ir “ieinteresētās personas”⁴⁵ un ka tie ir atsaukušies uz savu procesuālo tiesību pārkāpumu⁴⁶. Būtībā, nekvalificējot prasītājus kā strīdīgā atbalsta saņēmēja faktiskos vai potenciālos konkurentus un nenorādot, ka strīdīgais lēmums varētu konkrēti ietekmēt to situāciju “saistībā ar konkurenci”, Vispārējā tiesa uzskatīja, ka šis atbalsts var izraisīt šādu ietekmi tāpēc, ka Itālijas iestāžu saistības – it īpaši pārstrukturēšanas plāns, kas bija iespējamo ekonomisko zaudējumu cēlonis, – bija minētā atbalsta neatņemama sastāvdaļa un šīs saistības kā tādas bija Komisijas saderības novērtējuma priekšmets, un nav nozīmes tam, ka prasītāji neapstrīdēja šo pasākumu saderību ar iekšējo tirgu kā tādu⁴⁷.

⁴³ Lieta C-742/21, *CAPA* u.c./Komisija, kurā pildu ģenerālvadokāta pienākumus.

⁴⁴ Turklāt strīdīgajā lēmumā aplūkoto situāciju ņemšana vērā, kad tiek pārbaudīta atbalsta saderība, lai novērtētu par šo lēmumu celtas prasības pieņemamību, manuprāt, nevar paplašināt skarto personu loku tādā mērā, ka tiktu ieviesta “*actio popularis*”.

⁴⁵ Pārsūdzētais spriedums, 63. punkts.

⁴⁶ Pārsūdzētais spriedums, 60.–62. punkts.

⁴⁷ Pārsūdzētais spriedums, 40. un 41. punkts.

42. Galvenās grūtības šajā lietā saistītas ar to, ka prasītājus pirmajā instancē skāra nevis attiecīgie pasākumi, t.i., likviditātes atbalsts un rekapitalizācija par labu *BMPS*, bet gan drīzāk sloga sadalījuma pasākumi, kas ir daļa no saistībām, kuras pieņēma Itālijas iestādes, lai apstiprinātu strīdīgo atbalstu, un kas veido šo iestāžu paziņoto un Komisijas apstiprināto pasākumu kopumu.

43. Tomēr, ņemot vērā šo secinājumu 22.–37. punktā aplūkoto judikatūru, man šķiet, ka Vispārējā tiesa nav pieļāvusi tiesību kļūdu, atzīstot, ka minētie apstākļi bija pietiekami, lai kvalificētu prasītājus kā “ieinteresētās personas”.

44. Vispirms – ir taisnība, ka *FRESH* ligumu atcelšana, kas ietvēra prasītāju turējumā esošo *FRESH* obligāciju kuponu maksājumu zudumu, ir sekas, kas izriet no Itālijas iestāžu lēmuma apsvērt sloga sadalījumu attiecībā uz *BMPS* akcionāriem un subordinētajiem kreditoriem *BMPS* pārstrukturēšanas plānā. Tāpat ir taisnība, kā norāda Komisija, ka prasītāji principā neapstrīd attiecīgo pasākumu saderību ar iekšējo tirgu.

45. Tomēr, kā norādīja Vispārējā tiesa⁴⁸, attiecīgie pasākumi un saistības nav nodalāmi, jo tie ir nosacījums paziņojumam par saderīgumu⁴⁹. No Banku darbības paziņojuma 41., 43. un 44. punkta izriet, ka taisnīgs sloga sadalījums, kas minētajā paziņojumā ir noteikts kā priekšnosacījums valsts atbalsta piešķiršanai, pirmām kārtām nozīmē, ka zaudējumus absorbē pašu kapitāls, un pēc tam – principā subordinēto kreditoru devums⁵⁰.

46. Tāpēc nav pieļaujami uzskatīt – kā to dara Komisija –, ka sloga sadalījuma pasākumi *BMPS* pārstrukturēšanas plānā bija neatkarīgi no valsts atbalsta un bija Itālijas iestāžu brīva izvēle. Proti, jāatgādina, ka sloga sadalījuma pasākumi bija Itālijas iestāžu paziņotā un Komisijas apstiprinātā strīdīgā atbalsta neatņemama sastāvdaļa, un, manuprāt, tiem bija svarīga nozīme šo pasākumu saderības ar iekšējo tirgu izvērtēšanā⁵¹.

47. Tāpēc – pretēji Komisijas argumentiem – man nešķiet, ka sloga sadalījuma pasākumi bija tikai Komisijas apstiprinājuma “faktisks pieņēmums”, bet drīzāk nosacījums, ko tā izvirzīja Banku darbības paziņojumā, lai nodrošinātu paziņotā atbalsta saderību⁵².

48. It īpaši attiecībā uz Komisijas argumentu, ka atbilstība šī paziņojuma noteikumiem par sloga sadalījumu ir pietiekama, bet nav nepieciešama, lai tā atzītu strīdīgo atbalstu par saderīgu ar iekšējo tirgu, un ka dalībvalstij ir brīvība neierosināt Komisijai minētajā paziņojumā paredzētos sloga sadalījuma pasākumus, ja tai ir citas idejas, jākonstatē, ka ir grūti iedomāties, kādas “citas idejas” vai “individualizēti” pasākumi, uz kuriem atsaucas šī iestāde, varētu aizstāt sloga sadalījuma pamatprincipu, kuram ir būtiska nozīme sistēmā, kas ieviesta ar šo pašu paziņojumu, lai piemērotu LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, vēl jo vairāk šīs lietas apstākļos, kad Itālijas iestāžu iesaiste, lai novērstu *BMPS* bankrotu, un no tās izrietošā nepieciešamība saņemt Komisijas apstiprinājumu bija ārkārtīgi steidzama.

⁴⁸ Skat. pārsūdzētā sprieduma 40. punktu.

⁴⁹ Šajā ziņā, manuprāt, ir jānoraida atbildētāju interpretācija, ka tos skar tikai tā strīdīgā lēmuma daļa, kas attiecas uz pārstrukturēšanas plānu. Proti, šajā lēmumā Komisija nepieņēma atsevišķu lēmumu par pārstrukturēšanas plānu, bet tikai lēma par Itālijas iestāžu paziņotā strīdīgā atbalsta saderību, ņemot vērā visus šo pasākumu elementus, tostarp pārstrukturēšanas plānu un šajā plānā iekļautos sloga sadalījuma pasākumus.

⁵⁰ Šajā nozīmē skat. arī spriedumu, 2016. gada 19. jūlijs, *Kotnik* u.c. (C-526/14, EU:C:2016:570, 42. punkts).

⁵¹ Proti, strīdīgā lēmuma formulējums (jo īpaši 101.–110. punkts) liek man secināt, ka Komisija vismaz ir uzskatījusi, ka sloga sadalījuma pasākumi ir ļoti svarīgi, ja ne izšķiroši, lai strīdīgo atbalstu atzītu par saderīgu. Turklāt var rasties jautājums, vai uz šo sloga sadalījuma pasākumu ietekmes uz Komisijai paziņotā atbalsta saderību iespējamo pārbaudi drīzāk attiecas atbalsta saderības izvērtēšana (pēc būtības), nevis vērtējums par prasības pieņemamību, kas noteikti ir virspusējāks.

⁵² Šajā ziņā nav nozīmes tam, ka strīdīgais lēmums nebija “nosacīts lēmums” Regulas 2015/1589 9. panta 4. punkta izpratnē un ka ar to formāli netika uzlikta un padarīta saistošas attiecīgās saistības.

49. Turpinājumā – ir arī taisnība, kā to pakārtoti norāda Komisija, ka prasītājiem pašiem nepieder *FRESH akcijas* (kuras emitēja *BMPS* un uz kurām parakstījās *JPM*) un tie nav līgumslēdzējas puses (starp *BMPS* un *JPM* noslēgtajos) *FRESH līgumos*, kas tika atcelti pēc sloga sadalījuma pasākumiem, bet tie ir *FRESH obligāciju* (kuras emitēja *MUFJ*, lai nodrošinātu *JPM* līdzekļus, kas nepieciešami, lai parakstītos uz *FRESH* akcijām), turētāji.

50. Tomēr, kā Vispārējā tiesa konstatēja pārsūdzētajā spriedumā, ņemot vērā *FRESH* instrumentu pamatā esošo dažādo līgumisko saikņu savstarpējo atkarību, *FRESH* līgumu atcelšana prasītājiem pirmajā instancē varēja radīt ekonomiskus zaudējumus, ņemot vērā *FRESH* obligāciju kuponu maksājumu zudumu, un tādējādi strīdīgā lēmuma pieņemšana varēja konkrēti ietekmēt to situāciju. Tāpēc man šķiet, ka strīdīgais atbalsts, kuru paziņoja Itālijas iestādes un kurš ar strīdīgo lēmumu tika atzīts par saderīgu ar iekšējo tirgu, ja tajā iekļauj saistības, ko uzņēmas Itālijas iestādes, lai to atzītu par saderīgu, kaitē prasītājiem⁵³.

51. Visbeidzot – uzskatu, ka 2014. gada 26. marta rīkojums *Adorisio* u.c./Komisija⁵⁴ un 2019. gada 19. decembra spriedums *BPC Lux 2* u.c./Komisija⁵⁵, uz kuriem atsaucas Komisija, nemaina šo vērtējumu⁵⁶. Proti, rīkojumā *Adorisio* u.c./Komisija Vispārējā tiesa nosprieda, ka bankas subordinēto obligāciju turētājiem, kuriem atņemtas īpašuma tiesības tās pašas bankas nacionalizācijas pasākuma kontekstā, nav *intereses celt prasību* par Komisijas lēmumu necelt iebildumus attiecībā uz diviem atbalsta pasākumiem, kas paziņoti šīs nacionalizācijas kontekstā⁵⁷; šis vērtējums gan nav atbilstošs, lai interpretētu atšķirīgo nosacījumu par *locus standi*⁵⁸. Spriedumā *BPC Lux 2* u.c./Komisija Vispārējā tiesa nosprieda, ka bankas subordinēto obligāciju turētājiem, kuru obligāciju vērtība samazinājās pēc šīs bankas pakļaušanas noregulējumam, nav *locus standi*, lai celtu prasību par Komisijas lēmumu neizvirzīt iebildumus pret atbalsta pasākumu, kas paziņots šī noregulējuma kontekstā⁵⁹. Proti, šajā spriedumā Vispārējā tiesa konstatēja, ka obligāciju vērtības samazināšanās pamatā bija valsts iestāžu lēmums piemērot bankai noregulējumu – kuram, ņemot vērā šīs bankas kapitāla nepietiekamību, nav alternatīvu –, nevis strīdīgā atbalsta piešķiršana, atšķirībā no šīs lietas, kurā *FRESH* līgumu atcelšana izriet no sloga sadalījuma pasākumiem, kas ir paziņotā un apstiprinātā strīdīgā atbalsta neatņemama sastāvdaļa.

⁵³ Skat. it īpaši pārsūdzētā sprieduma 37. un 39. punktu.

⁵⁴ T-321/13, nav publicēts, EU:T:2014:175.

⁵⁵ T-812/14 RENV, nav publicēts, EU:T:2019:885.

⁵⁶ Turklāt šis spriedums, kā arī šis rīkojums nav pārsūdzēti.

⁵⁷ Jāatgādina, ka šajā lietā Komisija apelācijas sūdzībā nav atkārtojusi savu argumentu par to, ka prasītājiem pirmajā instancē nav intereses celt prasību.

⁵⁸ Katrā ziņā man šķiet, ka gadījums, par kuru tika izdots šis rīkojums, būtiski atšķiras no šīs lietas, ciktāl prasītāji pirmajā instancē, kas ir bankas subordinēto obligāciju turētāji, sūdzējās par to, ka šīs obligācijas tika atsavinātas saistībā ar šīs bankas nacionalizāciju, ko Nīderlandes Karaliste istenoja līdztekus paziņošanai par diviem valsts atbalsta pasākumiem par labu šai pašai bankai. Šajā gadījumā Vispārējā tiesa ar ļoti lakonisku pamatojumu uzskatīja, ka Komisija, izvērtējot strīdīgā atbalsta saderību, ir ņēmusi vērā vienīgi atsavināšanu kā konteksta elementu, nevis kā nosacījumu šo pasākumu saderībai (skat. rīkojumu, 2014. gada 26. marts, *Adorisio* u.c./Komisija, T-321/13, nav publicēts, EU:T:2014:175, 25. punkts). Turklāt, lai gan, kā apgalvo Komisija, Vispārējā tiesa arī konstatēja, ka prasītājiem nav *locus standi*, jo starp prasītājiem un strīdīgā atbalsta saņēmēju nav konkurences attiecību (skat. rīkojumu, 2014. gada 26. marts, *Adorisio* u.c./Komisija, T-321/13, nav publicēts, EU:T:2014:175, 44.–48. punkts), tā veica šo konstatāciju saistībā ar to pašu prasītāju argumentu, ka daži no tiem esot arī atbalsta saņēmēju konkurenti (skat. rīkojumu, 2014. gada 26. marts, *Adorisio* u.c./Komisija, T-321/13, nav publicēts, EU:T:2014:175, 37. punkts).

⁵⁹ Precīzāk, attiecīgais noregulējums nozīmēja pagaidu kredītiestādes (“pagaidu banka”) izveidi, uz kuru tika pārvesta bankas dzīvotspējīgā komercdarbība, ar pārvestajiem aktīviem un pasīviem saistītos zaudējumus atstājot “sliktajai bankai”, un Komisijai piedāvāto valsts iestāžu saistību ietvaros tostarp tika paredzēts, ka nevienu no subordinēto parāda vērtspapīru turētāju aktīviem nevar pārvest uz pagaidu banku (skat. spriedumu, 2019. gada 19. decembris, *BPC Lux 2* u.c./Komisija, T-812/14 RENV, nav publicēts, EU:T:2019:885, 7.–14. punkts).

52. Noslēgumā – man šķiet, ka Komisija nav pierādījusi, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, kad, noraidot Komisijas izvirzīto iebildi par nepieņemamību, tā atzina prasību par pieņemamu.

Par to, ka tiesvedībām valsts tiesās nav nozīmes attiecībā uz atbildētāju “locus standi”

53. Neizvirzot atsevišķu pamatu, Komisija precizē – fakts, ka atbildētāji Luksemburgas tiesās ir cēlušī prasību par *BMPS* veikto *FRESH* līgumu izbeigšanu, neļauj tos uzskatīt par “ieinteresētajām personām” un nenodrošina tiem *locus standi*, lai apstrīdētu pārsūdzēto lēmumu. Šai tiesvedībai būtu nozīme tikai, lai pārbaudītu atbildētāju interesi celt prasību, un tas ir jānošķir no noteikuma par *locus standi*, kas ir šīs apelācijas sūdzības priekšmets.

54. Šajā ziņā pietiek norādīt, ka Vispārējā tiesa no šīs tiesvedības neizdarīja nekādus secinājumus par atbildētāju kā ieinteresēto personu statusu LESD 108. panta 2. punkta un Regulas 2015/1589 1. panta h) punkta izpratnē.

55. Tāpēc šim argumentam šajā lietā nav nozīmes un līdz ar to tas ir neefektīvs.

Par tiesāšanās izdevumiem

56. Atbilstoši Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktam, ja apelācijas sūdzība nav pamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem. Atbilstoši šī reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz šā paša reglamenta 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

57. Tā kā Komisijai spriedums ir nelabvēlīgs, ierosinu tai piespriet atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Secinājumi

58. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ierosinu Tiesai:

- apelācijas sūdzību noraidīt;
- piespriet Eiropas Komisijai segt savus, kā arī atlīdzināt atbildētāju tiesāšanās izdevumus.